

РЕШЕНИЕ

№ 5700

гр. София, 29.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 80 СЪСТАВ, в публично заседание на
тринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния
състав:

Председател: **ДИМИТЪР Г. ЦОНЧЕВ**

при участието на секретаря **ДЕСИСЛАВА ПЛ. КАРАГЪЗОВА**
като разгледа докладваното от **ДИМИТЪР Г. ЦОНЧЕВ** Гражданско дело №
20231110153253 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искове, предявени от А. С. Т - С.а, ЕГН
*****, с постоянен адрес: гр. София, ... срещу М. Х. С., ЕГН
*****, с адрес за връчване: гр. София, ... за прекратяване на сключения
между страните граждански брак с правно основание чл. 49, ал. 1 СК поради
дълбоко и непоправимо разстройство на брака, възстановяване на основание
чл. 53 СК на пребрачното й фамилно име и предоставяне за ползване на
семейното жилище находящо се в гр. София, район „Искър“, жк. „Дружба“
бл. 18, вх.Г, ет.3 на съпруга й на основание чл. 56, ал. 1 СК.

В исковата молба се твърди, че бракът между страните е дълбоко и
непоправимо разстроен, основано на това, че преди повече от 5 години между
съпрузите е започнало отдалечаване, което към подаване на исковата молба е
необратимо, като от 2019 г. съпругът е напуснал семейното жилище.

В срока по чл.131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от
ответника, в който не оспорва основателността на предявените искове. Излага
се, че бракът е дълбоко и непоправимо разстроен, защото между съпрузите
липсват позитивни човешки отношения, преди повече от 4 години ищцата
изгонила ответника от семейното жилище и той бил принуден да го напусне.
Заявява желание за прекратяване на брака по взаимно съгласие.

В хода на устните състезания всяка от страните релевира искане произнасяне относно вината за дълбокото и непоправимо разстройство на брака по вина на другата страна.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства и наведените от страните доводи по реда на чл. 12 ГПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По иска с правно основание чл. 49, ал. 1 СК.

С конститутивния иск по чл. 49, ал. 1 СК съпругът упражнява своето лично преобразуващо субективно право да иска прекратяване на брака по съдебен ред на основания, възникнали след сключването му. Правото възниква при дълбоко и непоправимо разстройство на брака. Дълбокото и непоправимо разстройство на брака е такова състояние на брачната връзка, при което напълно липсват нормални отношения между съпрузите, разбирателство, взаимност. Брачната връзка съществува формално, тя е изпразнена от съдържанието, очаквано от закона и добрите нрави. Налице е пълно отрицание на нормалното състояние на брачното правоотношение (ППВС № 1/1957 г., № 10/1971 г. и др.).

При установените факти по делото съдът намира брачната връзка за невъзвратно изпразнена от предписваното ѝ от закона и добрите нрави съдържание, поради което, като формална и ненужна, тя следва да се прекрати. От гласните доказателства се установява, а и не е спорно между страните, че съпрузите са във фактическа раздяла от около 5 години. От показанията на свид. Лагодова се установява, че съпругът е напуснал семейното жилище през 2019 г., защото е имал нужда от повече спокойствие, а от показанията на свид. Стаменов следва, че причина за напускането на семейното жилище били постоянните скандали между тях. Показанията на двамата свидетели не са оборени от други доказателства, практически хармонират с твърденията на страните и следва да се кредитират.

С оглед установеното съдът счита, че предявеният иск за развод е основателен. Брачната връзка е невъзвратно изпразнена от предписваното ѝ от закона и добрите нрави съдържание, поради което, като формална и ненужна, следва да се прекрати.

По вината за дълбокото и непоправимо разстройство на брака:

Вината в семейното право представлява субективното отношение на съпруга към собственото му противобратно поведение и неговия резултат. Разпоредбата на чл. 49, ал. 3 СК предвижда, че съдът се произнася по въпроса за вината за разстройството на брака само ако някой от съпрузите е поискал това. Искането не представлява отделен установителен иск и тъй като законът не посочва каква да е неговата форма, то е възможно същото да е направено в исковата молба, в писмения отговор на ответника, както и устно пред съда. В случая ищците релевират искането си устно пред съда.

В съдебната практика е изяснено, че поради естеството на искането на страната за произнасяне по вината, то не се преклудира на основание чл.133 от ГПК и може да се повдигне до приключване на устните състезания пред въззивната инстанция /Решение № 189 от 07.10.2015 г. по гр. д. № 7400 / 2014 г. на Върховен касационен съд, 3-то гр. отделение/.

В настоящото производство исканията са инвокирани в хода на устните състезания пред първата инстанция, поради което са допустими. Съдът дължи произнасяне по вината на съпрузите само на наведените от страните с исковата молба и отговора на исковата молба основания.

В хода на производството страните не доказват наличие на изключителна вина на другия съпруг. Фактическата раздяла между страните датира от приблизително 5 години, провокирана е от честите скандали между тях. Не се установява който и да е от съпрузите да е правил отстъпки, компромиси за възстановяване на брачната връзка и за разрешаване на проблемите помежду им. При това положение, съдът счита, че вината за дълбоко и непоправимо разстройство на брака е на двамата съпрузи.

Нужно е изрично да се посочи, че липсва предявен иск (т.е. наведени твърдения в исковата молба или отговора) за противобратно поведение, изразяващо се в предизвикване на скандали от единия съпруг, които са довели до разстройството на брака, липсват доказателства, които да сочат, че единият съпруг е бил изключителна причина за скандалите.

Недоказано е твърдението, че ответникът е напуснал семейното

жилище, тъй като е бил изгонен от ищцата.

По иска с правно основание чл. 53 СК:

Правото на име е абсолютно субективно право на всяко физическо лице. Веднъж получено по законния ред, името на физическото лице се ползва със стабилитет – то може да бъде променяно само по реда и на основанията, предвидени в закона. Законът позволява при сключването на брака всеки от встъпващите в брак да запази своето фамилно име, да приеме фамилното име на другия съпруг, да добави фамилното име на съпруга си към своето, както и да приеме или добави името на другия съпруг, с което той е известен в обществото. При прекратяване на брака с развод законът позволява на съпруга, променил своето фамилно име, да възстанови предбрачното си фамилно име – чл. 53 СК. Само от волята на този съпруг зависи дали ще възстанови предбрачното си фамилно име, или ще запази фамилното име, което е израз на законова закрила на абсолютното субективно право на всяко физическо лице на име.

Способът за промяна на фамилното име при развод, чрез възстановяване на предходното фамилно име, е конститутивният иск по чл. 53 СК. За уважаването му е необходимо единствено да се установи, че съпругът е променил своето фамилно име при сключването на брака, както и че желае възстановяването на предходното фамилно име. В случая и двете предпоставки са налице. Съгласно представеното удостоверение за сключен граждански брак ищцата е добавила фамилното име на съпруга си. Ето защо искът следва да бъде уважен, като вместо брачното фамилно име Т. след развода ищцата да носи само своето предбрачно фамилно име Т.

Относно ползването на семейното жилище:

По делото ищцата претендира да ѝ се предостави ползването на семейното жилище в гр. София, район „Искър“, жк. „Дружба“ бл. 18, вх.Г, ет.3.

Съгласно чл. 56, ал. 1 СК предоставянето за ползване на семейното жилище е последица от развода между страните - елемент от имуществените последици на прекратяването на брака. Когато страните нямат ненавършили пълнолетие деца, съдът се произнася относно ползването на семейното жилище, ако някой от съпрузите е поискал това и има жилищна нужда.

Граматическото тълкуване на разпоредбата сочи, че процесуална легитимация да предяви иска има съпруг, който им жилищна нужда е на направил нарочно искане. Това изключва възможността съпругът да иска предоставяне на семейното жилище на другия съпруг. Ето защо настоящият, че поради липса на процесуална легитимация на А. С. Т. да иска предоставяне на семейното жилище на съпруга й М. Х. С. на основание чл. 130 ГПК исковата молба по иска с правно основание чл. 56 СК следва да бъде върната и производството прекратено.

На основание чл. 329 ГПК вр. чл. 6, т. 2 ТГПК всяка от страните следва да понесе половината разноските за държавна такса в общ размер на 50 лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРЕКРАТЯВА с развод брака между **А. С. Т - С.А**, ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. София, ... и **М. Х. С.**, ЕГН *****, с адрес за връчване: гр. София, ..., сключен на 20.06.2004 г. в гр. София, общ. Столична, район „Красно село“, като **ДЪЛБОКО И НЕПОПРАВИМО РАЗСТРОЕН** по вина на двамата съпрузи на основание чл. 49, ал. 3 вр. ал. 1 СК.

ПОСТАНОВЯВА след прекратяване на брака **А. С. Т - С.А**, ЕГН *****, **ДА НОСИ** предбрачното си фамилно име – **Т** на основание чл. 53 СК.

ВРЪЩА исковата молба, депозирана от **А. С. Т - С.А**, ЕГН *****, против **М. Х. С.**, ЕГН *****, в **частта** относно иска с правно основание чл. 56 СК предоставяне за ползване на семейното жилище находящо се в гр. София, район „Искър“, ж.к. „Дружба“ бл. 18, вх.Г, ет.3 на съпруга й М. Х. С. и **ПРЕКРАТЯВА** производството по делото в тази част на основание чл. 130 ГПК.

ОСЪЖДА **А. С. Т - С.А**, ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. София, ... **ДА ЗАПЛАТИ** сумата от **25** лв. държавна такса при решаване на делото по иска за развод по сметка на СРС на основание чл. 329, ал. 1 ГПК.

ОСЪЖДА **М. Х. С.**, ЕГН *****, с адрес за връчване: гр. София, ... **ДА ЗАПЛАТИ** сумата от **25** лв. държавна такса при решаване на делото по иска за развод по сметка на СРС на основание чл. 329, ал. 1 ГПК.

Решението може да се обжалва в двуседмичен срок от връчването на препис на страните пред Софийския градски съд.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____